

На основу члана 60а Закона о заштити животне средине ("Службени гласник Републике Српске", бр. 53/02 и 109/05) и члана 58. Закона о министарствима ("Службени гласник Републике Српске", број 70/02), министар за просторно уређење, грађевинарство и екологију, доноси

У П У Т С Т В О

о садржају студије утицаја на животну средину

1. Овим упутством прописује се садржај студије утицаја на животну средину пројеката.

2. Студија утицаја садржи:

- 2.1. Општи дио
- 2.2. Технички дио
- 2.3. Закључак
- 2.4. Нетехнички резиме

2.1. Општи дио садржи:

- 2.1.1. Уводно образложење
- 2.1.2. Полазне основе за израду студије
- 2.1.3. Приложена документација

2.1.1. У уводном образложењу разматра се утицај пројекта са становишта односа према животној средини, уважавајући начела дефинисана законима из области заштите животне средине те подзаконским актима донесим у складу са законима.

2.1.2. У смислу полазних основа за израду студије подразумјева се прикупљање свих релевантних података за реализацију предметног пројекта, обилазак терена у смислу верификације прикупљених података и истраживање утицаја у домену животне средине, те формирање посебних ставова у погледу заштите животне средине и стварање услова за организовање јавне расправе.

2.1.3. Под приложеном документацијом подразумјева се сва расположива документација која се односи на предметни пројекат, укључујући и изводе из планских аката.

2.2. Технички дио садржи:

- 2.2.1. Опис локације и подручја могућег утицаја пројекта на животну средину;
- 2.2.2. Приказ и оцјену постојећег стања животне средине, која би могла бити изложена значајним утицајима пројекта, укључујући податке о њеном постојећем оптерећивању;
- 2.2.3. Опис пројекта, укључујући податке о његовој намјени и величини;

2.2.4. Опис могућих утицаја пројекта на животну средину и поједине њене елементе, у току и након реализације пројекта, у редовним и ванредним околностима, укључујући и могуће кумулативне утицаје;

2.2.5. Спецификацију и опис мјера за спречавање, смањивање или ублаживање штетних утицаја на животну средину;

2.2.6. Спецификацију и опис мјера за праћење утицаја на животну средину у току и након реализације пројекта;

2.2.7. Преглед главних алтернатива, које је носилац пројекта разматрао и навођење разлога за изабрано рјешење, с обзиром на утицаје на животну средину;

2.2.8. Усклађеност пројекта са Републичким стратешким планом заштите животне средине, другим плановима на основу посебних закона и плановима и програмима заштите животне средине јединица локалне самоуправе на које се пројекат односи и интерпретацију одговарајућих дијелова тих докумената;

2.2.9. Податке о евентуалним тешкоћама на које је наишао носилац пројекта приликом прикупљања потребних података;

2.2.1. Опис локације на којој се планира реализација пројекта, објекта или извођења активности, обухвата микро и макро локацију и садржи:

2.2.1.1. копију плана катастарских парцела на којима се предвиђа изградња објекта или извођење активности, са уцртаним распоредом свих објеката у саставу комплекса;

2.2.1.2. податке о потребној површини земљишта у m^2 за вријеме изградње, са описом физичких карактеристика и картографским приказом одговарајуће размјере, као и површине које ће бити обухваћене када објекат буде изграђен;

2.2.1.3. разлоге за избор предложене локације (ако је разматрано више могућности, описати исте);

2.2.1.4. приказ педолошких, геоморфолошких, геолошких, хидрогеолошких и сеизмолошких карактеристика терена;

2.2.1.5. податке о изворишту водоснабдијевања (удаљеност, капацитет, угроженост, зоне санитарне заштите) и податке о основним хидролошким карактеристикама;

2.2.1.6. приказ климатских карактеристика са одговарајућим метеоролошким показатељима;

2.2.1.7. опис флоре и фауне, природних добара посебне вриједности (заштићених) ријетких и угрожених биљних и животињских врста и њихових станишта и вегетације;

2.2.1.8. преглед основних карактеристика пејзажа;

2.2.1.9. преглед природних добара посебних вриједности, непокретних културних добара;

2.2.1.10. податке о насељености, концентрацији становништва и демографским карактеристикама у односу на објекте и активности;

2.2.1.11. податке о постојећим пословним, стамбеним и објектима инфраструктуре, укључујући и саобраћајнице.

2.2.1.12. податке о другим заштићеним подручјима, подручјима предвиђеним за научна истраживања, о археолошким налазиштима и посебно осјетљивим подручјима.

2.2.2. Приказ и оцјена постојећег стања животне средине на предметној локацији, у смислу овог упутства, садржи:

2.2.2.1. идентификоване изворе емисија;

2.2.2.2. степен загађености ваздуха основним и специфичним загађујућим материјама;

2.2.2.3. ниво саобраћајне и индустријске буке;

2.2.2.4. ниво јонизирајућих и нејонизирајућих зрачења;

2.2.2.5. квалитет површинских вода и угроженост отпадним водама индустрије, насеља и пољопривредне производње;

2.2.2.6. ниво подземних вода, правце њиховог кретања и њихов квалитет;

2.2.2.7. бонитет и намјену коришћења земљишта и садржај штетних и отпадних материја у земљишту.

2.2.3. Опис пројекта садржи:

2.2.3.1. опис физичких карактеристика цијелог пројекта и услове употребе земљишта у току градње и рада погона постројења предвиђених пројектом;

2.2.3.2. опис пројекта, планираног производног процеса, њихове технолошке и друге карактеристике;

2.2.3.3. приказ врсте и количине потребне енергије и енергената, воде, сировина, потребног материјала за изградњу и др;

2.2.3.4. приказ врсте и количине испуштених гасова, воде, и других течних и гасовитих отпадних материја, посматрано по технолошким цјелинама, укључујући: емисије у ваздух, испуштање у воду и земљиште, буку, вибрације, свјетлост, топлоту, зрачења (јонизујућа и нејонизујућа);

2.2.3.5. идентификација врста и процјена количине могућег отпада, приказ технологије третирања (прерада, рециклажа, одлагање) свих врста отпадних материја;

2.2.4. Опис могућих утицаја пројекта садржи приказ могућих потенцијаних промјена у животној средини за вријеме извођења радова, редовног рада објекта или активности и за случај несрећа већих размјера, као и процјену да ли су промјене привременог или трајног карактера. Опис се односи на промјене:

2.2.4.1. квалитета ваздуха, воде, земљишта, нивоа буке, интензитета вибрација, зрачења, флоре и фауне;

2.2.4.2. здравља становништва;

2.2.4.3. метеоролошких параметара и климатских карактеристика;

2.2.4.4. екосистема;

2.2.4.5. насељености, концентрације и миграције становништва;

2.2.4.6. намјене и коришћење површина (изграђене и неизграђене површине, употреба пољопривредног земљишта);

2.2.4.7. у комуналној инфраструктури;

2.2.4.8. на природним добрима посебних вриједности и културним добрима и њиховој околини, материјална добра укључујући културно - историјско и археолошко наслеђе;

2.2.4.9. пејзажних карактеристика подручја;

2.2.4.10. међусобних односа горе наведених фактора;

2.2.4.11. опис могућих утицаја пројекта на животну средину треба да садржи опис метода које су предвиђене за процјену утицаја на животну средину;

2.2.4.12. опис треба да садржи директне утицаје и било какве индиректне, секундарне, кумулативне, краткотрајне, средње и дуготрајне, сталне и привремене, позитивне и негативне утицаје.

2.2.5.Опис мјера које ће носилац пројекта предузети за спречавање, смањивање или ублажавање или санацију штетних утицаја на животну средину, обухвата мјере за уређење простора, техничко – технолошке, санитарно – хигијенске, биолошке, организационе, правне, економске и друге мјере. Опис мјера садржи:

2.2.5.1.мјере које су предвиђене законом и другим прописима, нормативима и стандардима и роковима за њихово спровођење;

2.2.5.2.мјере које се предузимају у случају несрећа већих размјера;

2.2.5.3.планове и техничка рјешења заштите животне средине (рециклажа, третман и диспозиција отпадних материја, рекултивација, санација);

2.2.5.4.друге мјере које могу утицати на спречавање или смањивање штетних утицаја на животну средину.

2.2.6.Студија утицаја садржи и програм праћења утицаја на животну средину који ће се спроводити после пуштања објекта у рад или започињања планиране активности. Програм праћења утицаја на животну средину садржи:

2.2.6.1.приказ стања животне средине прије пуштања објекта у рад на локацијама гдје се очекује утицај на животну средину;

2.2.6.2.параметре на основу којих се могу утврдити штетни утицаји на животну средину;

2.2.6.3.мјеста, начин и учесталост мјерења утврђених параметара.

2.2.7.Нацрт основних алтернатива садржи опис алтернатива и опис разлога због којих су оне изабране, узимајући у обзир утицаје на животну средину.

2.2.7.1 Упоредити јасно и објективно главне утицаје на животну средину сваке од алтернатива са утицајима предложеног пројекта, те са претпостављеним будућим стањем животне средине.

2.2.8. Усклађеност пројекта са Републичким стратешким планом заштите животне средине, другим плановима на основу посебних закона и плановима и програмима заштите животне средине јединица локалне самоуправе на које се пројекат односи и интерпретацију одговарајућих дијелова тих докумената.

2.2.9.Подаци о евентуалним потешкоћама садрже информације о потешкоћама код израде студије утицаја на животну средину са којима се носилац пројекта суочио због техничких недостатака, недостатака знања или недостатка материјалних или финансијских средстава.

2.3.Закључак у смислу овог упутства садржи:

2.3.1.констатацију да ли се реализацијом предметног пројекта могу или не могу обезбједити потребни услови за заштиту животне средине;

2.3.2.да ли је пројекат својом функцијом и техничким рјешењима безбједан у смислу утицаја на животну средину;

2.3.3.приједлог сталне контроле параметара релевантних за утицај рада објекта на животну средину, а који су наведени у студији;

2.3.4.приједлог носиоцу пројекта и органу надлежном за заштиту животне средине у смислу даљих поступака.

2.4.Нетехнички резиме садржи кратак резиме информација датих у складу са тачкама 2.2.2., 2.2.3., 2.2.5. и 2.2.7 овог упутства, избјегавајући техничке изразе, детаљне податке и научна објашњења.

3. Анекси садрже

3.1.Изворе података

3.2.Овјере

3.1.Под извором података у смислу овог упутства подразумјевају се релевантни правни прописи (закони и подзаконски акти) и кориштена литература (стручна литература и објављени стручни радови).

3.2.Студију утицаја на животну средину морају потписати лица по основу којих је институција добила рјешење о испуњености услова и лиценцу министарства надлежног за заштиту животне средине и осталих лица ангажованих у процесу израде студије утицаја на животну средину. Студија утицаја мора бити овјерена потписом и печатом руководиоца овлашћене институције. Поред наведеног, студија утицаја садржи и прилоге (топографске карте, педолошке карте, ситуациони план објеката и локације, ситуациони преглед).

4. Ступање на снагу

4.1.Ово упутство ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број:16-020-21/05

Датум: 21.12.2005.године

Бања Лука

МИНИСТАР

Мухамед Лишић, дипл. правник

На основу члана 60а Закона о заштити животне средине ("Службени гласник Републике Српске", бр. 53/02 и 109/05) и члана 58. Закона о министарствима ("Службени гласник Републике Српске", број 70/02), министар за просторно уређење, грађевинарство и екологију, доноси

У П У Т С Т В О

о садржају студије утицаја на животну средину

1. Овим упутством прописује се садржај студије утицаја на животну средину пројеката.

2. Студија утицаја садржи:

- 2.1. Општи дио
- 2.2. Технички дио
- 2.3. Закључак
- 2.4. Нетехнички резиме

2.1. Општи дио садржи:

- 2.1.1. Уводно образложење
- 2.1.2. Полазне основе за израду студије
- 2.1.3. Приложену документацију

2.1.1. У уводном образложењу разматра се утицај пројекта са становишта односа према животnoj средини, уважавајући начела дефинисана законима из области заштите животне средине те подзаконским актима донесим у складу са законима.

2.1.2. У смислу полазних основа за израду студије подразумјева се прикупљање свих релевантних података за реализацију предметног пројекта, обилазак терена у смислу верификације прикупљених података и истраживање утицаја у домену животне средине, те формирање посебних ставова у погледу заштите животне средине и стварање услова за организовање јавне расправе.

2.1.3. Под приложеном документацијом подразумјева се сва расположива документација која се односи на предметни пројекат, укључујући и изводе из планских аката.

2.2. Технички дио садржи:

- 2.2.1. Опис локације и подручја могућег утицаја пројекта на животну средину;
- 2.2.2. Приказ и оцјену постојећег стања животне средине, која би могла бити изложена значајним утицајима пројекта, укључујући податке о њеном постојећем оптерећивању;
- 2.2.3. Опис пројекта, укључујући податке о његовој намјени и величини;

2.2.4. Опис могућих утицаја пројекта на животну средину и поједине њене елементе, у току и након реализације пројекта, у редовним и ванредним околностима, укључујући и могуће кумулативне утицаје;

2.2.5. Спецификацију и опис мјера за спречавање, смањивање или ублаживање штетних утицаја на животну средину;

2.2.6. Спецификацију и опис мјера за праћење утицаја на животну средину у току и након реализације пројекта;

2.2.7. Преглед главних алтернатива, које је носилац пројекта разматрао и навођење разлога за изабрано рјешење, с обзиром на утицаје на животну средину;

2.2.8. Усклађеност пројекта са Републичким стратешким планом заштите животне средине, другим плановима на основу посебних закона и плановима и програмима заштите животне средине јединица локалне самоуправе на које се пројекат односи и интерпретацију одговарајућих дијелова тих докумената;

2.2.9. Податке о евентуалним тешкоћама на које је наишао носилац пројекта приликом прикупљања потребних података;

2.2.1. Опис локације на којој се планира реализација пројекта, објекта или извођења активности, обухвата микро и макро локацију и садржи:

2.2.1.1. копију плана катастарских парцела на којима се предвиђа изградња објекта или извођење активности, са уцртаним распоредом свих објеката у саставу комплекса;

2.2.1.2. податке о потребној површини земљишта у m^2 за вријеме изградње, са описом физичких карактеристика и картографским приказом одговарајуће размјере, као и површине које ће бити обухваћене када објекат буде изграђен;

2.2.1.3. разлоге за избор предложене локације (ако је разматрано више могућности, описати исте);

2.2.1.4. приказ педолошких, геоморфолошких, геолошких, хидрогеолошких и сеизмолошких карактеристика терена;

2.2.1.5. податке о изворишту водоснабдијевања (удаљеност, капацитет, угроженост, зоне санитарне заштите) и податке о основним хидролошким карактеристикама;

2.2.1.6. приказ климатских карактеристика са одговарајућим метеоролошким показатељима;

2.2.1.7. опис флоре и фауне, природних добара посебне вриједности (заштићених) ријетких и угрожених биљних и животињских врста и њихових станишта и вегетације;

2.2.1.8. преглед основних карактеристика пејзажа;

2.2.1.9. преглед природних добара посебних вриједности, непокретних културних добара;

2.2.1.10. податке о насељености, концентрацији становништва и демографским карактеристикама у односу на објекте и активности;

2.2.1.11. податке о постојећим пословним, стамбеним и објектима инфраструктуре, укључујући и саобраћајнице.

2.2.1.12. податке о другим заштићеним подручјима, подручјима предвиђеним за научна истраживања, о археолошким налазиштима и посебно осјетљивим подручјима.

2.2.2. Приказ и оцјена постојећег стања животне средине на предметној локацији, у смислу овог упутства, садржи:

2.2.2.1. идентификоване изворе емисија;

2.2.2.2. степен загађености ваздуха основним и специфичним загађујућим материјама;

2.2.2.3. ниво саобраћајне и индустријске буке;

2.2.2.4. ниво јонизирајућих и нејонизирајућих зрачења;

2.2.2.5. квалитет површинских вода и угроженост отпадним водама индустрије, насеља и пољопривредне производње;

2.2.2.6. ниво подземних вода, правце њиховог кретања и њихов квалитет;

2.2.2.7. бонитет и намјену коришћења земљишта и садржај штетних и отпадних материја у земљишту.

2.2.3. Опис пројекта садржи:

2.2.3.1. опис физичких карактеристика цијелог пројекта и услове употребе земљишта у току градње и рада погона постројења предвиђених пројектом;

2.2.3.2. опис пројекта, планираног производног процеса, њихове технолошке и друге карактеристике;

2.2.3.3. приказ врсте и количине потребне енергије и енергената, воде, сировина, потребног материјала за изградњу и др;

2.2.3.4. приказ врсте и количине испуштених гасова, воде, и других течних и гасовитих отпадних материја, посматрано по технолошким цјелинама, укључујући: емисије у ваздух, испуштање у воду и земљиште, буку, вибрације, свјетлост, топлоту, зрачења (јонизујућа и нејонизујућа);

2.2.3.5. идентификација врста и процјена количине могућег отпада, приказ технологије третирања (прерада, рециклажа, одлагање) свих врста отпадних материја;

2.2.4. Опис могућих утицаја пројекта садржи приказ могућих потенцијаних промјена у животној средини за вријеме извођења радова, редовног рада објекта или активности и за случај несрећа већих размјера, као и процјену да ли су промјене привременог или трајног карактера. Опис се односи на промјене:

2.2.4.1. квалитета ваздуха, воде, земљишта, нивоа буке, интензитета вибрација, зрачења, флоре и фауне;

2.2.4.2. здравља становништва;

2.2.4.3. метеоролошких параметара и климатских карактеристика;

2.2.4.4. екосистема;

2.2.4.5. насељености, концентрације и миграције становништва;

2.2.4.6. намјене и коришћење површина (изграђене и неизграђене површине, употреба пољопривредног земљишта);

2.2.4.7. у комуналној инфраструктури;

2.2.4.8. на природним добрима посебних вриједности и културним добрима и њиховој околини, материјална добра укључујући културно - историјско и археолошко наслеђе;

2.2.4.9. пејзажних карактеристика подручја;

2.2.4.10. међусобних односа горе наведених фактора;

2.2.4.11. опис могућих утицаја пројекта на животну средину треба да садржи опис метода које су предвиђене за процјену утицаја на животну средину;

2.2.4.12. опис треба да садржи директне утицаје и било какве индиректне, секундарне, кумулативне, краткотрајне, средње и дуготрајне, сталне и привремене, позитивне и негативне утицаје.

2.2.5.Опис мјера које ће носилац пројекта предузети за спречавање, смањивање или ублажавање или санацију штетних утицаја на животну средину, обухвата мјере за уређење простора, техничко – технолошке, санитарно – хигијенске, биолошке, организационе, правне, економске и друге мјере. Опис мјера садржи:

2.2.5.1.мјере које су предвиђене законом и другим прописима, нормативима и стандардима и роковима за њихово спровођење;

2.2.5.2.мјере које се предузимају у случају несрећа већих размјера;

2.2.5.3.планове и техничка рјешења заштите животне средине (рециклажа, третман и диспозиција отпадних материја, рекултивација, санација);

2.2.5.4.друге мјере које могу утицати на спречавање или смањивање штетних утицаја на животну средину.

2.2.6.Студија утицаја садржи и програм праћења утицаја на животну средину који ће се спроводити после пуштања објекта у рад или започињања планиране активности. Програм праћења утицаја на животну средину садржи:

2.2.6.1.приказ стања животне средине прије пуштања објекта у рад на локацијама гдје се очекује утицај на животну средину;

2.2.6.2.параметре на основу којих се могу утврдити штетни утицаји на животну средину;

2.2.6.3.мјеста, начин и учесталост мјерења утврђених параметара.

2.2.7.Нацрт основних алтернатива садржи опис алтернатива и опис разлога због којих су оне изабране, узимајући у обзир утицаје на животну средину.

2.2.7.1 Упоредити јасно и објективно главне утицаје на животну средину сваке од алтернатива са утицајима предложеног пројекта, те са претпостављеним будућим стањем животне средине.

2.2.8. Усклађеност пројекта са Републичким стратешким планом заштите животне средине, другим плановима на основу посебних закона и плановима и програмима заштите животне средине јединица локалне самоуправе на које се пројекат односи и интерпретацију одговарајућих дијелова тих докумената.

2.2.9.Подаци о евентуалним потешкоћама садрже информације о потешкоћама код израде студије утицаја на животну средину са којима се носилац пројекта суочио због техничких недостатака, недостатака знања или недостатка материјалних или финансијских средстава.

2.3.Закључак у смислу овог упутства садржи:

2.3.1.констатацију да ли се реализацијом предметног пројекта могу или не могу обезбједити потребни услови за заштиту животне средине;

2.3.2.да ли је пројекат својом функцијом и техничким рјешењима безбједан у смислу утицаја на животну средину;

2.3.3.приједлог сталне контроле параметара релевантних за утицај рада објекта на животну средину, а који су наведени у студији;

2.3.4.приједлог носиоцу пројекта и органу надлежном за заштиту животне средине у смислу даљих поступака.

2.4.Нетехнички резиме садржи кратак резиме информација датих у складу са тачкама 2.2.2., 2.2.3., 2.2.5. и 2.2.7 овог упутства, избјегавајући техничке изразе, детаљне податке и научна објашњења.

3. Анекси садрже

3.1.Изворе података

3.2.Овјере

3.1.Под извором података у смислу овог упутства подразумјевају се релевантни правни прописи (закони и подзаконски акти) и кориштена литература (стручна литература и објављени стручни радови).

3.2.Студију утицаја на животну средину морају потписати лица по основу којих је институција добила рјешење о испуњености услова и лиценцу министарства надлежног за заштиту животне средине и осталих лица ангажованих у процесу израде студије утицаја на животну средину. Студија утицаја мора бити овјерена потписом и печатом руководиоца овлашћене институције. Поред наведеног, студија утицаја садржи и прилоге (топографске карте, педолошке карте, ситуациони план објеката и локације, ситуациони преглед).

4. Ступање на снагу

4.1.Ово упутство ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број:16-020-21/05

Датум: 21.12.2005.године

Бања Лука

МИНИСТАР

Мухамед Лишић, дипл. правник